Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Hanoi	Hanoi et Province	Hanoi et Province	Hanoi et Province	Hanoi et Province	Etranger
	Hanoi	Hanoi et Province	Hanoi et Province	Hanoi et Province	Hanoi et Province	Etranger
	Hanoi	Hanoi et Province	Hanoi et Province	Hanoi et Province	Hanoi et Province	Etranger
Một năm. .	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00	12 $ 00
Các tàng và Các công-sở	» Vs	5. 00	3. 00	3. 00	0. 00	»
Sáu tháng. .	3. 00	3. 50	3. 20	3. 20	3. 50	6. 00
Ba tháng. .	1. 50	1. 75	1. 60	1. 60	1. 65	3. 00
Một tháng. .	0. 50	0. 60	0. 55	0. 55	0. 60	1. 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : T. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-VĂN-LOÀN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

DEPOT LEGAL

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
Une seule insertion. . . . 0 $ 20 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái thế-giới trong năm 1923 này

Cái thế-giới trong năm 1923 này là cái thế giới thế nào ? Nói tóm lại một câu là cái thế-giới phảm nhất thiế việc chính-trị, việc kinh-tế việc gì cũng ở trong thời kỳ quá độ vậy. Cái mối chiến-tranh long trời lở đất tuy ra mấn đã lâu bốn năm nay, mà cái hi vọng "sau bão-hòa lại trời" cũng ra lòng lẽ ; còn-nỗ ta mới nói chữ ngừng lẽ, phải cho là thời kỳ quá độ với phải kiên-tiến, giai-cấp tư bản với giai-cấp vô sản, các nước thắng với bản chiến bại, các nước trung với nước trung quyền, nơi nào cũng đều ở trong cuộc đột biến, kinh, tài, xã-hội đều khuấn động không yên. Đó thực là cái hiện-tượng trong cả cái thời kỳ quá độ của lịch-sử người ; chưa biết lúc nào là quá độ mà lại đến các sáng tạo.

Hiện-tượng ấy việc gì cũng có, nước Đức tuy tài thua mà cái con quỷ quân-quốc-tài nghĩa vẫn chưa thật mất giống tuyệt nòng, chính-quyền các nước phần nhiều còn vẫn ở trong tay những nhà chính-trị cựu thức ; nước nào cũng vẫn chăm chăm vào sự khoang-trương quân bị và mở mang thêm-thộ, chẳng những không giảm bớt mà có phần lại cần kíp hơn trước lúc chiến tranh ; mà thuộc về một phương-diện kia thì những phái đã tỉ-trí chủ-nghĩa và phái xã-hội chủ-nghĩa thì mượn dân chúng làm bậc-việc để quyết đấu với cái phái chính-trị cựu thức là cái phái hiện đương cầm quyền thống trị mình, cái chính-cục các nước không thấy nào giữ lại phần-vận phức tạp như lúc này. Không những tiếc mà thôi, cái dân-tộc tư-tưởng hiện thời phát đạt thật đến cực-điểm, những dân tộc nhỏ yếu bị áp bách trong thế-giới đều phải khổ để tranh sinh-tồn ; nhân có nước Thổ nhĩ-kỳ thế lực bỗi-hoàng, mà cuộc đấu giải-tranh cạnh mấy trăm năm xưa lại nổi lên tan mười bên. Cái việc chính-trị trong thế-giới ngày nay quả là cái ngày điên-đảo lung-tung không ổn-định chút nào cả vậy.

Còn nói về việc kinh-tế, thì những chuyện tai-cải sẩy ra trong quốc-tế lại khốn nạn hơn việc chính-trị nhiều. Từ sau trận chiến-tranh nước nào cũng việc sinh sản giảm thiểu, tư-bản khuếch-trương ; những nước chiến bại phải gánh cái nỗi bồi-thoản rất nặng không có thứ gì dập điểm nổi, chỉ tệ sung đột, bối-đoạt truy lạc, cuộc kinh-tế trong toàn quốc hầm vào cái trạng-huống ma-mục bất nhân ; một vài nước như thế thì cuộc kinh-tế trong quốc tế cũng bị khủng-động, trái-vụ nước nầy đối với nước khác không mong gì có lúc thanh hoán ; tài chính các nước chẳng những không khỏi-phục được cái nguyên-trạng trước khi chiến-tranh, mà cái trạng-thái phân-nhiễu trong khi chiến-tranh vẫn không thay đổi được chút nào cả.

Dưới đây xin lược thuật việc chính trị kinh tế của mấy nước lớn mà xét cái tình-hình khốn quẫn trong thời-kỳ quá độ thời-đương đây giờ.

1· *Nước Anh.* — Ai cũng biết nước Anh là một nước mạnh bậc nhất trong thế-giới ngày nay, có cái sức hải-quân rất to và cái đất-thực dân rất rộng ; nhưng cũng vì cái cớ thế nước đến ngày cực thịnh thì trách-nhiệm cũng lại càng trọng-đại, ưng phó cũng lại càng phiền-lao ; Hình-thế có khắp cả hoàn cầu thì vô hoạn chỗ nào, hễ xảy ra có sự biến phát sinh là hoặc trực tiếp hoặc gián-tiếp có ngay đến sự an-toàn của đế quốc Anh cả ; từ sau trận chiến-tranh, dân-tộc tư-tưởng ở các thuộc-địa nổi lên dùng-dùng : xứ Ai-nhĩ-lan độc lập, đế-quốc Anh đã gây bết một cảnh rối, ngoài ra thì các chỗ thuộc-dân cũng đều có cái ấc-ưu roi dài không vui vui bụng ngửa ; ở trong bản-quốc thì vì nhân cuộc kinh-tế ở các nước đại lục Âu-châu còn đương tan nát, công nghệ thương-nghiệp của người Anh cũng bị đình-đốn nhiều, vật-sản hiếm-hoi, thất-nghiệp vô số ; tuy được cái ưu-thắng chiến-tranh mà chính là cái lắc-léo vu-hoan đun tới cho nước Anh bây giờ. Nói về việc ngoại-giao cũng lại là một cái vấn-đề đương khẩn-cấp gai cho nước Anh bây giờ. Cái chính-sách ngoại-giao của nước Anh xưa nay vẫn cốt sao duy-trì được quốc-thế cân-bằng của châu-Âu-châu hòa bình trong Âu-châu đại-lục ; vì cớ đó nên bao nhiêu phái đảng trong nước Anh bao giờ cũng chỉ thành ra cuộc đảo qua tay, bất lực cho một nước vừa mạnh vừa giàu mà chuyên-chủ về thương-nghiệp như nước Anh nhiều lắm, nhưng cứ cái tình thực mà xét thì nước hòa-bình trong Âu-châu đại-lục cũng khó mà chi-trì cho vững được ; nước Pháp với nước Nga, nước Đức, lợi hại có nhiều điều xung-đột nhau ; nước Anh một mặt phải bảo-toàn cái đoàn thể hiệp thời ngày xưa, cùng nước Pháp hành-động nhất trí, mà một mặt vì muốn cải ạo cuộc kinh-tế cho được khỏi-phục cái hiện-trạng trước khi chiến-tranh thì lại cần phải để-hoà với nước Nga, nước Đức, làm một tay điều-chân trong đó, châu-tuyến cho êm-thấm được cả có phải để gì đâu ; huống chi từ lúc Thổ-nhĩ-kỳ Đánh được Hy-lạp, thì cái vấn-đề bán đảo Ba-nhĩ-cán (Balkans) lại có một cớ bồn-động mới xảy ra Những người xét kỹ thời-cục Âu-châu nhiều người nói nước Anh ở trong Âu-châu đại-lục bây giờ chỉ có một nước Ý-đại-lợi là đã-được. Còn như cái việc ở trong Ấn và Nam-ấn đều vào trong thế-lực phạm-vi của cái chính-sách đại-lục của nước Pháp. Gần đây về cái vấn-đề bồi khoản, nước Anh với nước Pháp không hành-động nhất trí được với nhau, đó chính là một sự khốn-nạn nhất trong cuộc ngoại-giao nước Anh ; vì cái mục-đích ngoại-giao của nước Anh là chủ cải-tạo lại cái cuộc kinh-tế trong các nước Âu-châu, mà không cùng nước Pháp hiệp lực đồng tâm thì cái mục-đích ấy quyết không mong gì đạt tới được. Cớ-đến cái vấn-đề bán-đảo Ba-nhĩ-cán thì lại có phần khốn nạn khó giải quyết hơn ; trong thâm-ý nước Anh, vì cái chính-sách thực-dân, đối với nước Thổ-nhĩ-kỳ vẫn không muốn cái hải-giáp Quân-sĩ-thản-đinh (Constantinople) vào tay người khác, song những thuộc-địa của Anh như Ấn-độ, như Ai-cập đều là nhờ huyết của nhân-dân giáo Hồi, nếu lấy cái hải-giáp Quân-sĩ thản-đinh mà khiến cho cái nước trung-tâm giáo Hồi là nước Thổ-nhĩ-kỳ tổn mất quốc quyền, những nhân-dân của thuộc-địa Anh đối với chính phủ tất phát sinh ác-cảm ; vừa đây Ấn-độ đề chế Anh hòa và việc ngoại-giao đặc lập cũng có nhân bởi chuyện ấy ; Ai-cập tuy đã được cái hư-danh độc-lập mà nhân dân vẫn chưa lấy làm hởi dạ bằng lòng ; còn các thực-dân-địa ở về mặt tiền Á-tế-á (Asie Mineure) cũng đều có ý xuất xuất dục động cả ; nay nước Thổ-nhĩ-kỳ lại có cơ quật-cường lên được, thì những nhân-dân giáo Hồi ở các xứ thuộc địa ấy không chắc có yên ổn thiếp-phục như thường hay không ? Cái vận-mệnh nước Anh sau nầy quan-hệ về cái vấn-đề ấy tưởng cũng không phải là nhỏ vậy.

2 *Nước Pháp* — Cứ cái quốc-tình và địa-thế nước Pháp khác với nước Anh nhiều, nên cái chính-sách đối với ngoại thì không thể giống nhau được ; nước Anh là nước thương-nghiệp và có cái sức hải-quân mạnh nhất trong thế-giới, không lo lính thổ ngoài để bị nội xâm đoạt mất, nên cái e-lech-sách đối với ngoài chỉ cần cho quốc tế được bình hòa để công thương-nghiệp của mình được an nhiệp phát-triển ; nước Pháp thì không thế, nước đã không phải là nước thương-nghiệp mà lại ở vào giữa đại lục châu Âu, thường phải lo người Đức có ngày báo-phục, nên phải mưu không sung quân-bị và mở-mang thuộc-địa để tự giữ mình. Cứ cái hiện trạng bây giờ thì cái chính-sách ngoại-giao của nước Pháp thật là thành công, từ khi tổ chức cái đoàn-thể liên-hiệp-nước Đức nước Nga đã xây dựng dần-dần đâu đấy cả ; các nước ở bán-đảo Ba-nhĩ-cán hiện đều là đồ quốc-dân nước Pháp rồi ; nước Hy-lạp từ sau khi cách-mệnh cũng biến cái thái-độ thân Anh mà thành ra thân Pháp ; nước Thổ-nhĩ-kỳ quật cường lên được là cái trung triệu thất bại cho nước Anh thì lại là cái trung-triệu thắng-lợi cho nước Pháp về cái chính-sách vận-động. vì xưa nay nước Anh muốn độc chiếm cái lợi ích Cận-đông, nước Pháp vẫn lo thì phương ngăn trở, mà bây-giờ thật có cái thời cơ rất tốt để ngăn trở cái chính sách Cận-đông của nước Anh ; còn những nước chiến bại như nước Đức, nước Áo, nước Nga, thì đều ở cái thế nước Pháp mà chưa đâm mạnh tâm gì cả. Tuy vậy, nước Pháp phải qua mấy năm trời lòng bụng về chính-cục tài-chính, nhân-khẩu giảm tổn, vật-sản thiếu-thốn, mà vì cái quốc-tế và địa-thế phải khuếng sung quân bị, và mở-mang Hải-thổ để tự giữ mình, thành ra song-quỹ lúc nào cũng quẫn, trái vụ càng ngày càng thêm, tru có một cách thu được toàn số bồi khoản của nước Đức thì cuộc kinh-tế trong nước chưa biết tới bao giờ có cơ cải tạo được, mà cái sự bất nước thực phải nộp hết bồi-khoản lại là cái sự muốn phải chưa chắc một phần, nay ở sông Rour lấy vũ lực áp-bách nước ước phải nộp bồi-khoản cho mình là cái cớ ở cái hòa-ước Versailles, nhưng cái hòa-ước Versailles thì hiện nay trong các nước hiệp-ước, có một vài nước lại vì cái quyền lợi riêng, mà muốn chủ-trương tu-cải, cái việc sông Rour đó không biết rồi có khỏi xảy ra biến-động gì trong cuộc ngoại-giao các nước không? Đó cũng là một cái vấn-đề khốn-khó cho một việc nội-chính ngoại-giao của nước Pháp ngày nay vậy.

3· *Nước Mỹ.* — Nước Mỹ đương khi đình chiến, cần cứ cái nguyên-tắc không bồi thường, không sám-lược, đứng vị-o cái địa-vị điều-chân, nhưng nếu nước chiến-bại không chịu bồi thường, thì nước chiến-thắng lấy đâu mà trang trải cái nợ chiến-tranh được, mà cái nợ chiến-tranh thì trái-quyền thuộc về nước Mỹ cả, nước Đức có chịu nộp bồi-khoản thì nước Pháp nước Bỉ mới có tiền trả nợ, nước Mỹ mới thu được nợ về ; người ta nói cái chân-tướng vấn-đề bồi-khoản chẳng qua là một món nợ lớn, nước Đức trả thì nước Mỹ lấy mà thôi, thật vậy, cái nguyên-tắc không bồi-thường, không xâm-lược là cái chính-sách ngoại-giao của ông Uy-nhĩ-tôn (Wilson) phải chịu chính đảng Mỹ công-kích cũng vì cớ đó. Ông Harding nội làm tổng-thống, tuy thấy chung cũng vẫn không chịu can thiệp vào việc Âu-châu, nhưng năm ngoái đây để đối với nước Pháp nước Anh thúc cái nợ chiến tranh riết lắm, song cái cuộc kinh-tế Âu-châu còn chưa khôi phục được nguyên-trạng, thì cái nợ của nước Mỹ còn chưa biết bao giờ lấy được, các nhà tư-bản Mỹ vẫn phải chịu thiệt hại nhiều ; gần đây chính-phủ Mỹ cũng đã phải thay cái thái-độ đối với ngoài, ông tổng-thống Harding đã thành minh với quốc-hội nói sẽ mở một cuộc kinh-tế hội-nghị để triệt-trừ cái vấn-đề cả cái trong việc kinh tế Âu-châu. Cái chỉ-thú của tổ thì định : 1· Miễn trừ lợi-tức cho các nước trái vụ ; 2· Xuất vốn cho nước Đức mười lăm vạn vạn đồng ; cái chính-sách ấy đến nay lại không thành ra sự thực được, mà nước Mỹ trước sau thế nào cũng phải can thiệp vào Âu-châu, việc Âu-châu còn cần-thi thì nước Mỹ không khéo cũng mắc vào cái vòng phân nhiều vậy.

Đấy hãy đem cả mấy nước có quan hệ về thời cục bơn cả, mà xét cái tình hình nội-chính ngoại giao thì nước nào cũng đương ở trong thời-kỳ khốn nạn ; còn các nước khác cũng đều chịu cái ảnh-hưởng chiến tranh, mà việc chính-trị thành ra khó khăn, đường sinh hoạt thành ra eo hẹp như thế hết. Cái thế-giới bình hòa ở trong mộng-tưởng người ta đã mấy thế-kỷ nay biết đến năm nào thực hiện được ra ?

T. H.

ÂU-CHÂU ĐIỆN-TÍN

HAVAS

Paris, ngày 2 Juin 1923

Vì cớ mấy ông nghị-viên bị đánh đập

Sau khi bàn về việc những người về tầng Quân chủ đánh đập mấy ông nghị-viên về Tả-đảng, thì nghị-viên đều phiếu tỏ lòng tin cậy chính-phủ. Số phiếu tin cậy là 379 cái, chỉ có 191 phiếu phản đối mà thôi.

Paris, ngày 3 Juin 1923

Quan Giám-quốc Millerand đến

Quan Giám-quốc Millerand đến chủ-tọa lễ khánh-thành kỷ-niệm đài cuộc hiến hữu Pháp Mỹ có đọc diễn-văn. Ngài nói : Đối với việc nước Pháp cố gắng thi hành tờ hòa nghị Versailles một cách hòa-bình, không phải là nước Hoa-kỳ không lưu tâm đến đâu. Ngài có phàn đối những lời nước Đức nói về tấm lòng trung thành bất di bất dịch của hai quận Alsace và Lorraine. Ngài lại nói ; Vì nước Pháp theo cái chính sách của quan Delcassé, nên đến lúc nước Pháp bị công kích, thì sẽ có những nước Đồng-minh giúp đỡ cho. Nước Pháp rất là ghi ân nước Hoa-kỳ.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 4 Juin 1923

Một cuộc đấu võ

Võ-sĩ Pháp tên là Criqui đấu võ với võ-sĩ Hoa-kỳ Kilbane đến kéo thứ sáu thì thắng được võ-sĩ Hoa-kỳ Thế là võ-sĩ Criqui chiếm khôi thế-giới về các cuộc đấu võ cân nặng.

Một bài diễn-văn của quan Briand

Ngày hôm thứ bảy, M. Briand, nguyên thủ-tướng có đọc một bài diễn-văn chính trị tại Nantes. Ngài có nói việc những người về đảng quân-chủ hành hung là một việc riêng, chứ không có thể lấy thế làm cái tâm-lịnh cả nước Pháp được. Về việc trả binh trong hạt sông Rhur ngài có nói rằng ngày tử buổi đầu ngài đã sai lòng tán-thành cho cái chính sách của tòa nội-các Poincaré.

Hoa-kỳ với nước Pháp

Báo *Eclair* có đăng lời của M. Herrich, đại sứ nước Hoa-kỳ ở Pháp. Ông có nói rằng khách dụ-lịch Hoa-kỳ một năm một nhiều hơn, và nước Pháp có thể tin cậy ở người Hoa-kỳ được.

Việc nước Ba-lan

Quan thủ-tướng nước Ba-lan có tuyên bố cái chương-trình của tòa nội-các Trong lời tuyên-bố ấy có nói rằng việc quan Thống-chế Foch đến thăm nước Ba-lan mới rồi thực là một việc đáng mừng cho nước Ba-lan ; cuộc giao-tế của nước Pháp với nước Ba-lan một ngày một thêm bền chặt không khít : nước Ba-lan sẵn lòng tuyệ-hành bản hòa-ước của Ba-lan với nước Nga, và quyết chí yên-cần thành Dantzig phải tuân theo các điều khoản của thành ấy đã cam-đoan. Cái chính-sách của nước Ba-lan sẽ lấy cuộc hòa hiếu vĩnh-viễn với nước Lỗ-mã-ni làm cơ sở. Nước Ba-lan lại sẽ có tập giao với nước Tchécoslovaquie và nước Yougoslavie. Nghị-viện bỏ 226 phiếu tỏ lòng tin cậy tòa nội-các mới, chỉ có 171 phiếu phản đối mà thôi

Hội Bảo-trợ cho các học-sinh

Người trong một nước tức là con trong một nhà, học được một khoa, tức làm được một việc. Người ta ở đời này, dù làm việc gì cũng cần phải có học, đã học người nào cũng cần phải có học. Cái học là mẹ đẻ ra tài-năng trí-thức. Cái học là cái nền cái móng cho con người ta làm trọn được bổn-phận, theo đuổi được ngành-vụ, gánh vác được trách-nhiệm. Đối với mình, với nhà, với nước cho được đầy đủ hoàn-toàn. Học ngày nay không phải chỉ khư khư ở trong cái hi-vọng tiến vi quan, đại vi sư, học ngày nay là cốt để biết trăm nghề thông mọi lẽ. Đi buôn có khoa học đi buôn, làm ruộng có khoa học làm ruộng, co-khí có khoa học cơ khí, thợ thuyền có khoa học thợ thuyền. Ta học ngày nay chẳng những là để trở nên cái địa-vị ông thám, ông giáo, ông phán, ông thông ta học ngày nay là muốn trở nên một người thợ giỏi, một ông lang bay, một nhà nông rượng tốt lúa nhiều, một nhà buôn vốn to lãi lớn. Nói tóm lại quốc-dân ta ai cũng cần phải có học, mà nhất là các hàng tuổi trẻ là cái hoa tương-lai ở nhân Hồng chói Lạc nhà ta.

Trên nhờ ơn chánh-phủ Bảo-hộ, mà lập ra các trường Sơ-học, Trung-học cho học-sinh được đoàn luyện cái trí-thức phổ-thông, nào các trường Cao-đẳng chuyên-môn cho học-sinh, rèn đúc cái tài-năng chuyên nghiệp. Ngoài ra lại còn nào trường Bách-nghệ, nào trường Thực-hành, cái công cơ khai hóa cho dân ta, kể cũng đã hết lòng hết sức. Trường mở ngày càng lắm, học sinh ngày càng đông. Đó là cái cảnh-tượng phi thăng bổng bột của quốc dân có thể mỗi bước một hay, chắc ở ngoan-đước văn-minh, là cứ ba sẽ, chỉ tối đưa đường, mà lần lần chốn vũ đài, bước lên thang tiến-hóa vậy.

Tuy thế ! Người đã học lại cần phải có hai phần cố-yếu, một là cảnh-ngộ, hai là tư-cách. Nếu cảnh-ngộ thong dong, tư-cách hoàn bị, thì mọi mong học được đến đâu đến đấy, thì mới mong khỏi thành ra người hàng dở dở dang dang. Nếu cảnh-ngộ chật hẹp, tư cách hủ hóa, hai điều ấy mà có một điều, tức là học cũng khó thành tài được vậy. Ấy trong xã-hội ta người đi học thì nhiều, kẻ thành tài thì ít, mới sinh ra một hạng người học-vấn nhỏ nhăng, tinh cảnh khốn khó nghề nghiệp chẳng có, sinh hoạt không xong, trên vì với người có học-thức hoàn-toàn, có nghề nghiệp chân-chính đã chẳng bằng được, đối với kẻ vai u thịt bắp, cuốc bẫm cày sâu cũng không kịp. Học không hay cày không biết, còn có gì ngay hiểm cho bằng những người vô nghiệp đó nữa không! Hạng đi học đỗ đang đỗ có hai phần như ta đã nói trên kia, một là hạng tư-cách hủ hèn, hạng này thường ở con em nhà phú quí, quen thói ăn bay liêng, tiêu thua nhác học ham chơi, cho nên mới thành ra cái kết-quả ấy, hạng ấy là một hạng ăn nợ gia-đình, sâu mọt cho xã-hội, cái nguy hiểm của hạng ấy chẳng những là một thân hư hỏng, mà rồi sau còn làm xót ruột đau lòng cho cha cho mẹ, thọn lấy xấu lẫn cho người ; đến lúc cái hư đã thành ra vô-sỉ bất-chỉ rồi, thì còn tội ác gì mà chẳng làm, danh dự nào mà có quản. Kẻ hạng ấy thực đáng cười đáng giận, đáng ghét, đáng khinh. Người mà đến thế thì thôi, đã cha mẹ anh em, cũng còn không thể lo thay cho cái số phận đốn đời mạt kiếp của những hạng ấy. Hoặc chi là người trong xã-hội còn làm sao cứu vớt được giống sâu tự bạo tự khí kia !

Hai là nạng cảnh ngộ khó khăn, cửa nhà nghèo khó, có tư cách mà không đủ tiền đi học, có tài-năng mà mà chịu cam phận nhỏ nhoi. Cái khó no bó cái khôn, hạng này ta nên xót xa thương, mà cũng con có cách cứu giúp cho nên kẻ thành tài được. Cách cứu giúp ấy là ta nên dựng hội bảo-trợ cho các học-sinh !

Phải, nếu các nhà trong nước có bằng tâm bằng sức mà bỏ tiền ra để tổ chức lấy hội bảo-trợ cho học sinh thì thật là một điều rất nay cho xã-hội. Người cùng một giống, dân cùng một nước, cái thiên chức là phải làm đàn rauh học, cái lương tâm là nên đã ngã chi nàng ; đem lòng ta lại vì ta, vun là giáp cho một số người được khỏi nhỡ nhàng, vớt là giáp cho cả xã-hội được mau tiến-hóa. Một việc ngàn nào làm như thế, tổ tượng đức chuông nào cho kịp, mau danh chuốc tiếng nào cho được. Cứu được một người được phúc đẳng hà as, ta công ngàn ra khỏi vòng khổ-não khó nhỡ nhàng, thì ta thực là một kẻ trọng nghĩa khinh tài, ta thực là một kẻ biết đàng đàng tiền, ma đồng tiền của ta thực không phải là đồng tiền dại vậy. Đồng tiền ta giáp vào hội Bảo-trợ cho học sinh bản xứ chẳng những đối với đồng tiền hiếu phí xa hoa, ấn chơi hư-hại nó có cái đặc-sắc một giới một vợ, mà đối với đồng tiền của ta doanh sinh lập nghiệp, cũng chẳng thẹn gì ! Mới đây có tin một nhà giàu có tên là Phạm-văn-Thiều ở Bắc-ninh đã quyên 10 vạn đồng cho Chính-phủ. Ấy cái gương yêu nước yêu nhà yêu nòi yêu giống của người ta báo hàng như thế đấy, nước ta dân khi tuy bạc-nhược, song được dẫu kém sau, Song trong một xóm mười nhà chắc cũng có một người hay, lo-lắng chi là hai mươi nhăm triệu đồng bào, tính số trung bình cũng được đến năm mươi vạn người là có bằng làm bằng sản ! chẳng lẽ lại không sao tổ chức được nên trí đức, thể-dục, cơ quan được tiến hành một cách vững vàng chắc chắn. Ấy lại chẳng phải là cái gương tốt đó sao ? Phải-ỷ. Ninh-bình là hai tỉnh nhỏ ở Bắc-kỳ mà còn tổ-chức nên, nữa là trong các tỉnh to, nào các nhà hữu tâm chịu xướng khởi lên, lo gì chẳng có ngày thành lập. Mong rằng các nhà yêu nòi yêu giống, tâm huyết với xã hội, có công đức với đồng bào, kẻ tang người hưng, kẻ xướng người theo, ta cùng nhau tổ-chức nên hội Bảo-trợ cho các học sinh: Ta lại mong rằng điều

Do Võ Văn Hoàng, HS Petrus Ký (67-74) cung cấp - Trang Huỳnh Quang Thái (Nhóm Cộng Tác) thực hiện

mà ta mong đó sẽ không phải là sự bảo huyễn, nhời tôi nói không phải là con gió ngoài tai của quốc-dân, điều ta mong có ngày được một cái kết quả hoàn toàn.

Mà thật thế! Bốn nghìn năm nước Nam-việt, có cái tinh thần trọi tối, có cái lịch sử quang-vinh, lẽ nào quốc dân ta ngày nay lại không biết hợp quần ái-quốc.

Ta đâm chắc ở cái công-tâm của người trong nước, mà lòng ta đâm quyết những ngày một hai. Nghiệm như người ký-sự hôm nọ mà chui vào gầm xe-lửa để cứu người, thì cái công-đức của người mình ai dám bảo rằng không có. Cái công-đức công tâm của quốc-dân ta vốn vẫn giàu lắm, chẳng những ngày nay mới giàu được thế, mà từ mấy trăm năm về trước cũng đã giàu rồi. Nghiệm như câu phong rao :

Nhiễu điều phủ lấy giá gương.

Người trong một nước ta thương nhau cùng ! Vậy ai là người biết nghĩ đến sự người trong một nước ta thương nhau cùng, thì tất phải giúp vào hoặc tổ-chức nên hội bảo trợ cho các học-sinh, vì có thế mới đáng là quốc dân, có thế mới đáng là con chán Rồng Tiên, giống nòi Hồng-lạc !

B. M.

Việc người ngoại-quốc bị bắt các ở Trung-hoa

Các nhà đại-sứ ngoại-quốc hội-ngại buổi sáng ngày 14 Mai, bàn về các phương-sách trừng-trị chánh-phủ Trung-hoa. Nguyên các quan đại sứ đã bạo cho đến nửa đêm ngày 12 Mai thì chánh-phủ Trung-hoa phải giải thoát những người bị bắt cóc, mà chánh-phủ Trung-hoa không y hẹn như lời các quan đại-sứ yên cần.

Bảo chiều hôm ấy quan đại-sứ Hoa-thánh mới đã đến bộ Ngoại-giao nước Trung-hoa bảo cho chánh-phủ Trung-hoa biết rằng nay mai sẽ thương các phương sách trừng-trị, và yêu cầu nước Trung-hoa phải tăng số lính tuần-canh ở được đương hòa-ước lên ; để bảo-hộ tính mệnh và tài-sản cho người ngoại-quốc và khi nào tăng số lính tuần-canh lên thì phải báo cho các quan đại-sứ biết. Sau nay các quan đại-sứ sẽ lập một hội-đồng để xét mọi việc của chánh-phủ trả lời về việc ấy, mà dẫn hội-đồng có cho là đủ công-lý thì mới long. các quan đại-sứ xét nếu thì-hành các phương-sách gì khác nữa lại sẽ báo cho chánh-phủ Trung-hoa biết.

* * *

Phòng Thương-mại Bắc-kinh đã đâu phiếu ưng-chuẩn một khoản nói rằng bản hội cũng hiệu đồng tình với các quan đại-sứ ngoại-quốc mà tỏ tình bất bình về việc xảy ra ở Lâm-thành.

Phòng Thương mại ấy tuyên bố rằng việc xảy ra ở Lâm-thành là một cái chứng rằng nước Trung-hoa không thi-hành khoản thứ chín trong bản giao-ước Washington về việc thanh giảm quân bị. Việc rối loạn ngày nay là bởi họa binh gia đoạt quyền của chánh-phủ mà gây nên. Vậy cứ ý phòng Thương-mại ấy, thì nay hiện quốc phải can thiệp vào mà bắt bắt quân lính vô lối đi, đã quân lính về chánh-phủ, đã quân lính bên ấy cũng vậy. Lời tuyên-bố ấy đã chép một bản giao cho quan đại-sứ nước Anh.

Tin Nam-kỳ

Quan Toàn quyền tại Saigon

Sáng hôm nay, quan Toàn-quyền đã tiếp quan Thủy-quân Trung-tá Charemieux, coi đạo Thủy-quân, quan Chưởng-lý Lacouture, quan chánh thứ nhất Dain, quan Nguyễn-soái Jeannot coi đạo quân Nam-kỳ, M. Dussou phó hội-trưởng Hội-đồng quản-hạt.

V-khoa bác-sĩ Sarrailhé

5, Phố Thợ-nhộm. — Giây nói số 396

Xét nghiệm máu mủ, đờm rãi, nhâm nhớt, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt rét.

Bệnh đàn bà đẻ đẫy, đau ruột.

Bệnh đàn bà.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn. Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 8 giờ đến 6 giờ chiều.

Trừ ngày chủ nhật, còn ngày nào cũng từ 8 giờ đi sáng đến 12 giờ trưa, có hạn ngày giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 2050

VIỆC HANOI

Giá bạc. — Kể từ ngày 5 Juin 1923, giá bạc ở thủ Nhà nước định là 8 f. 06.

Việc xếp đặt tại tỉnh Dalat. — Trong mấy bữa quan Toàn-quyền qua Dalat, trời mưa đã mấy ngài cũng cùng với quan Khâm sứ Pasquier và quan Đại-lý đi xem xét được kỹ-càng hết lị Dalat. Quan Toàn-quyền có xem kỹ nhà Palace khách-sạo, các tụ, gái của lính khố xanh và ngài có qua những con đường trên cao người Lang-biên cùng với quan Đại-lý sở lại và quan chánh kỹ-sư Lefèvre. Có mấy khoản cần kíp mà trước chưa định xong hoặc vì thiếu tiền, hoặc vì không có cách thực hành thì nay đã quyết định thì hành rồi. Như nhân công tiền lĩ nay mai sẽ đem 200 lính ở các tỉnh Trung-kỳ đến, đợi ở Dalat làm xong chỗ cho họ ở thì sẽ cho về Dinh thự và nhà giấy quan Đại-lý cùng sở Công-chính cũng sắp đi sang chỗ khác rộng rãi hơn, lịch sự hơn.

Sau nữa, quan Toàn-quyền lại định lập tạm một trường học cho các trẻ con Tây.

Nói tóm lại thì những công việc đang làm tại Dalat đã được tấn tới lắm, bởi vậy ngài rất lấy làm bằng lòng.

Con đường Saigon đi Dalat qua Phan-thiết thì có một đoạn chỉ độ 12 kilomètres thuộc về địa-hạt Nam-kỳ rất là khó đi, hiện nay chỗ đang cho đá đi tốt rồi. Kể thì đường đi cũng đã tốt vì từ Phan-thiết vô Saigon, quan Toàn-quyền đi có trong 4 giờ đồng hồ chỉ nay mai thì suốt được đường đi càng tốt cả. Còn những công việc khác đang khởi công tại Dalat mà quan Toàn-quyền lưu ý đến nơi thì có việc đặt máy nước và đèn điện cho hạ-lị Dalat.

HAY CHO XÃ-HỘI

Một phòng khám bệnh cho người nghèo khó của quan Đốc tờ Bl oc-man (PIQUEMAL) tại phố hàng Bông, số nhà 178, 7 giờ rưỡi đến 9 giờ, chủ-nhật ngày lễ nghỉ.

Hội sẵn bản tại Bắc-kỳ — Theo giấy mới của quan Đốc-lý ngày chủ-nhật vừa rồi, tuy trời mưa to tối mà các nhà sẵn, có ông tại ở các tỉnh đến — cũng đến dự hội đông đến 24 ông tại tỉnh Đốc-lý. Nếu trời tạnh ráo thì chắc còn đông hơn nhiều. Quan nhốc-lý làm chủ tọa, hội-đồng họp từ 10 giờ 15 mà đến 12 giờ trưa vẫn chưa bàn xong, 17 giờ 30 còn phải họp lại buổi nữa, mai đến 19 giờ 30 mới xong.

Hội đồng đã bàn định như vầy :

1° Hai cách mà ông luật-sư của Nhà nước đề bàn về việc đấu lệ sẵn bản tại Bắc-kỳ bèn họ thì sẽ đệ trình quan Thống-sứ để ngài lựa chọn cho.

2° Lại xin quan Thống-sứ những khoản sau này :

a) Rắt ngắn mùa sẵn bắn lại, mở mùa sẵn chậm lại mấy ngày và sinh sớm mấy ngày.

b) Cấp giấy phép đi sẵn bắn thì sẽ thu một khoản thuế định là 12 đồng ; các hàng cao lính và người An-nam thì được giảm một nửa.

c) Mỗi giống vật trong một ngày chỉ được bắn đến mấy con là cùng.

d) Bàn định với các quan đầu tỉnh để riêng từng khu cấm không được sẵn bắn, và thả những giống vật vào khu ấy để cho nó sinh nở ;

e) Cấm đánh bẫy và đánh lưới ;

f) Số nai sẵn bắn đem bằng đến lò thì chỉ được bắn đến hai con là nhiều.

g) Theo như những lời xin đó mà sửa đổi lại ngũ-định về việc sẵn bắn.

3° Lại đặt những khoản tiền thưởng về những việc sau này, theo như giá đã định :

a) Tịch kỳ được những giống bắt được bởi những phương pháp đã cấm.

b) Bắt những giống cấm thú bại giống sẵn bắn.

c) Tịch kỳ những giống sẵn bắn mà lệ cấm mua, bán, đem rong và đem bay.

4° Các ông hội-viên có mặt tại định bàn một hội đồng trị-sự tạm có quan Thống-sứ Bioadiat, quan Đốc-lý Monrroux, ông luật-sư Berthellot và M. Bean chủ sự tại sở Tài chính để thương thuyết với quan Thống-sứ về những khoản đã bàn trên ấy.

Khi các khoản đã định xong rồi thì nội trong 15 ngày kể từ hôm 4 Juin, sẽ thông-cáo cho các viên hội sẵn bắn biết để xem có thêm bớt điều gì không và lại gửi cả cái sổ hội viên để bàn lấy hội-đồng trị-sự nhất định là 9 viên. Kỳ hội-đồng sau để bàn các việc trên ấy và bàn hội-đồng trị-sự có lẽ định vào ngày 30 Juin, nhưng sẽ có giấy thông cáo sau. Sổ hội-viên hiện đã được năm mươi ông rồi nhưng nhất là còn đông hơn nữa. Người bắn xứ cũng được vào hội. Cho được thì-hành những lệ đã định như trên ấy thì Hội-đồng trị sự sau này sẽ nhờ các quan cai-trị đầu tỉnh và các quan đầu hạt bính giúp cho mới được.

Thi bằng Thành-chung. — Chiều hôm qua thi luận Pháp-văn hai bài sau này, được chọn lấy một :

Bài thứ nhất

Expliquez et commentez ce proverbe oriental :

Un homme est celui qui dit : « Voilà ce que je suis » et non celui qui dit : « Mon père a été ceci ou cela »

Votre étude devra montrer comment ce proverbe peut être accepté par un Annamite fidèle au culte des Ancêtres.

Bài thứ nhì

Expliquez et développez cette pensée, en vous appuyant sur quelques exemples pris dans votre vie d'écolier

« Avouer que l'on a tort, c'est prouver modestement que l'on est devenu plus raisonnable ».

Sáng hôm nay thi những bài sau này

Toán học

Nam ban

1. Au centre d'une propriété est une mare ayant la forme d'un triangle rectangle : le long de l'hypoténuse est une rizière carrée qui produit 2.601 kg. de paddy par an : le long des deux côtés de l'angle droit se trouvent un pré carré et un jardin carré. Ces derniers sont séparés des champs voisins par un fossé dont la longueur est 339 m.

Calculer les dimensions des 3 parties de la propriété.

On sait qu'on fait 2 récoltes de paddy par an, à raison de 18 quintaux par hectare.

II. 2 dépôts de houille A et B sont distants de 400 km. La tonne de charbon coûte 157 fs, en A et 170 fs en B. On sait que le transport coûte 2 fs.30 par kilomètre et par 10.000 kg pour le charbon venant de A et 2 fs. 05 pour le charbon venant de B.

Déterminer le point C de A B où le charbon venant de A et de B revient au même prix.

En C se trouvent 3 usines auxquelles il faut distribuer chaque quinzaine 24.000 tonnes de charbon de manière que les parts soient inversement proportionnelles aux nombres 3, 4 et 5.

Quelle est la quantité de houille consommée journellement par chaque usine ?

Nữ-ban

1. On veut faire un couvre lit avec des carrés égaux de mousseline brodée et de filet et l'on placera tout autour une dentelle de 0 m. 03 de large. Le longueur totale du couvre lit doit être de 2 m. 61 et sa largeur totale 1 m. 56. Quel devra être le côté des carrés employés pour en utiliser le plus petit nombre possible ?

Le 1er carré placé en A sera un carré de mousseline et les carrés seront disposés de telle sorte que les carrés de mousseline alterneront avec les carrés de filet, comme l'indique la figure. Combien devra-t-on employer de carrés de chaque sorte ?

La mousseline a 0 m. 90 de large ; on veut faire des carrés sans couture et avoir le minimum de perte, combien de mousseline faudra-t-il acheter ?

II. Que devient une somme de 840 piastres placée à intérêts composés à 4 1/2 pour cent pendant 12 ans ?

Han-tự

Xong bài toán-pháp rồi đến một bài dịch chữ Nho.

Chiều hôm nay thi khoa-học.

BẤN ĐẤT

Một khu đất thực đẹp ở gần lò rượu bia ô-mên (Hommel), rộng 1630 vuông.

Ai muốn mua thì hỏi tại : M. Speck (Dépôt Gare) ngay nghĩa-địa nhà đạo trông sang.

3599

Thư tín bên Pháp sang. — Tàu *Oreanogue* ở Haiphong ra Bắc ngày 5 Juin có mang thư tín ở bên Pháp sang, chừng tuần năm nay thì tới nơi.

Cuộc diễn-thuyết về nỗi điện-tử. — Hôm qua nước lại rằng tối hôm nay hồi 9 giờ tại phòng hội-đồng tòa Đốc-lý, quan tư Dassault chánh sở Địa-chất sang-pháp sẽ diễn-thuyết về nỗi-điện-tử ở bên Đông-pháp.

Xứ Trung-kỳ bị hại về mưa thế nào — Quan Công-sứ Hà-Tĩnh vừa điện trên rằng mưa mang rất thiệt hại to về trận mưa bão luôn ba ngày vừa qua.

Quan Công-sứ Nghệ-an cũng điện rằng vỡ gãi chưa xong bị mưa đổ xuống làm thiệt hại vỡ nỗ.

Giấy phép vận máy ô-tô. — Những giấy phép vận máy ô-tô cấp tại Đông Pháp thì từ rầy được dùng cả ở nước Pháp-quốc. Quan Thượng-thư thuộc-địa vừa điện cho quan Toàn-quyền biết rằng chiếu theo một tờ nghị định của quan Thượng-thư Công-chính ngày 16 Mars 1923 thì các bằng cấp vận máy ô-tô tại thuộc-địa được dùng cả trong địa hạt nước Pháp nữa. Thế nhưng mà điều thứ tư trong nghị-định lấy lại nói rằng các bằng cấp tại thuộc địa về việc vận máy các thứ xe dùng để vận tải người, các thứ xe tải nặng quá bốn nghìn cân và xe mô-tô hai bánh có mấc *side-car* hay không thì không được dùng tại Pháp, bề bên một trái cái giấy cấp lấy có đề thêm cho phép vận những thứ xe kể trên lấy thì mới được dùng.

Vì mấy trận mưa vừa rồi. — Vì mấy trận mưa vừa rồi mà con đường thuộc-địa số 1 bị nước ngập từ Cây-gành đến kilomètre số 7. Đường mấc nghiêm lấy hôm chưa biết.

Đường Giao-khan, Nho-quan, Lạc-thủy (Ninh-bình) bị ngập mấy quãng từ Cây-gành đến kilomètre số 7. Đường mấc nghiêm lấy hôm chưa biết.

Đường Giao-khan, Nho-quan, Lạc-thủy (Ninh-bình) vì nước ở Nho-quan lên cho nên bị ngập nhiều.

Đường Hanoi đi Sơn-tây bị mấc nghiêm ở kilomètre 10 + 500. Không đi được chừng ba ngày.

Các xe có đi từ Hanoi lên Sơn-tây có thể qua đường đê bên hữu sông Hồng hà hiện nay đã lát đá đến sông Đáy, hoặc là qua Hà-đông, đường số 70.

Đường Hanoi đi Lạng-sơn thì từ Lăng-một trở lên không đi được.

Đại-pháp sử-lược

Bán tại phố hàng Gai, số nhà 99 Hanoi

Giá mỗi quyển 0 $ 45

3597

Tòa thượng thẩm. — *Việc làm chứng gian.* — Nguyễn M Lê-ti-Toàn thư-ký công ty xe-lửa Vân-nam có đơn kiện rằng hôm 5 Décembre 1922 hồi 9 giờ cùng với 12 giờ trưa ngày, Nguyễn thư-ký sở điện-báo đi qua phố Ngõ-trạm bị M. Nguyễn-Thăng ghen về việc giai gái cầm roi đánh rồi chạy. Ở sở Cảnh thì Đặng-ngọc-Sửu đã khai nhận rằng trông thấy M. Thăng đánh M. Toàn sau lại viết tờ khai đưa cho M. Toàng nói trái hẳn lại. Cảnh mấy hôm sau lại viết thư cho M. Toàn nói rằng M. Thăng gặp ở đường bắt vào nhà đóng cửa lại lấy dao ra dọa đâm chết nên sợ phải viết tờ khai ấy, mà tờ lúc viết tờ khai lấy làm hối quá. Khi tòa hỏi cung, khai như thế ; song M. Thăng có mấy người làm chứng gỡ cho nhiều là M. Merlet nhận rằng chiều hôm xảy ra việc ấy, hiện có ở nhà ông ấy, nên được thả. Vì thế M. Thăng kiện Đặng-ngọc-Sửu là làm chứng gian, cho nên tòa Trừng-trị Hanoi phạt 6 tháng tù 5 năm bị tước bỏ quyền và bắt phải bồi 100 p. cho bên nguyên. Nay tòa Thượng thẩm xét lại giảm xuống 3 tháng tù và bắt phải bồi 50 đồng cho bên nguyên thôi còn thì cho tòi khác.

Ăn cắp và tàng đồng ăn cắp. — Tôn Mai-khắc-Lập làm bếp sang cho chú Khách tên là Tsoi-Yong ở tỉnh Nam-định thường đồng với tên Mai-văn-Dy là anh em họ cùng ở cùng một chỗ ấn cắp một kiện sợi của chủ rồi bỏ không làm nữa, định về cùng nhau mở cửa hàng riêng. Tôn ấn Trừng-trị Nam-định phạt tên Lập và tên Dy mỗi tên ba tháng tù và bắt cả đôi phải bồi 200 đồng cho chủ. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tên Lập và tha cho tên kia vì không đủ chứng cớ làm tội.

Thuốc phiện lậu. — Tôn Nam-ấn tỉnh Nam-định phạt tên Phạm-thị-Nga bán gạo quán ở làng Luật-trang phố Kiến-xương tỉnh Thái-bình 2 tháng tù 500 quan tiền phạt và 651p. 60 tiền bồi thường cho sở Thương-chính về việc mang thuốc phiện lậu. Tòa Thượng-thẩm xét ra chỉ thuốc phiện lậu bắt được ở thùng thị lấy mang là thuốc cần chánh tổng vợi vào và cam rồi bắt giải, hiện có sáu người làng chánh tổng trông thấy làm chứng gỡ tội cho nên tha cho thị lấy.

Giá không có mấy người làm chứng thì người đàn bà lấy mấc can biết tìm cách gì mà gỡ được tội. Nay tòa Thượng-thẩm đã minh xét cho người mấc oan rồi thì tưởng kể va oan giá bọa cũng có phần to thì phải, là vì thuốc phiện lậu lấy ở đâu đem đến ?

Rượu lậu. — Nguyễn một hôm, người sở Thương-chính đến điều tra M. Roehard ở Hải dương bắt được rượu lậu thì lẽ thân định ở đâu đang thảo, trói những người đi bắt lại, đốt nhà lên (việc này đã đăng báo rồi thứ ba trước). Lại đến hôm sau người sở Thương-chính đến bắt được rượu lậu nữa thì lẽ tên Ng-v-Đặng điện tới lại cầm khí giới điện dọa bắt phải thả những người nấu rượu. Tòa án Trung-trị Haiphong phạt lẽ tên ấy mỗi tên 500 quan. Chỉ có tên Đặng chống án. Tòa Thượng-thẩm xét lại y án.

Phòng khám bệnh

của quan Thầy Thuốc tây

Phố Hàng Điếu nhà hòm (Rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi.

Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.

Phòng riêng người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.

C 3643

Tàu biển giao thông từ Pháp đến Bắc kỳ. — Quan Toàn-quyền có điện sang quan Thượng-thư thuộc địa xin cho các tàu chở thư ở Tây về ở Nhật sang, cứ hai chuyến thì giá vào Haiphong một chuyến thì nay bèn Bộ đã đáp rằng không được. Nhưng bộ Thuộc-địa lại báo cho biết rằng nay bằng tàu *Chargeurs Réunis* vừa mua hẳn được ba chiếc tàu mới thì nay có thể đặt được một đường rất chóng mỗi tháng một chuyến chạy thẳng từ Marseille đến Haiphong.

Phát phần thưởng tại trường Tri trí. — Đến ngày chủ-nhật 17 Juin hồi 8 giờ rưỡi hội Tri-trí phố hàng Quạt sẽ phát phần thưởng cho học trò.

Trụy xuất cảnh ngoại. — Chiều theo nghị-định quan Thống-sứ ngày 2 Juin 1923, người Khách Toàn-hợp Sing không có chỗ ở nhất định ở bên này thì phải trục xuất ra khỏi địa hạt Bắc-kỳ. Bắt lần nay mới lại thấy nghị-định bị trụy xuất cảnh-ngoại.

Nhà xí thông hầm. — Chiều theo những điều thứ 2 và thứ 3 nghị định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 17 Septembre 1915, các nhà có nhà-xí thông hầm (fosses sceptiques) thì phải khai trình với tòa Đốc-lý ngay, để cho các viên chức trông coi về Vệ-sinh thành phố đến khám, theo như điều thứ 2 trong nghị-định ấy.

Trộm. — Mme Nguyễn-thị-Cả bán thuốc lào ở phố hàng Chiếu số 10 trình rằng kẻ trộm lấy mất mấy cái quần áo, đồ vật và một cái vé vào bầu.

Con nhà ai ? — Sáng hôm qua người ta thấy ở đường Résident de Miribel (nhà thương chữa mắt) một cái xác con gái chừng 7 tháng, đã đem vào nhà xác.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội đồng thành-phố. — Ban hội-đồng tài-chính sẽ họp tại tòa Đốc-lý ngày thứ ba 5 Juin 1923.

Cũng vì mưa. — Đêm chủ-nhật rạng ngày thứ hai ở đường Belgique rẽ ra ngõ Boilot có một bức tường đang xây đổ bị đổ. Cũng ở đường Belgique gần nhà hát Lạc-mộng-đài, có cái gác đang làm dở cũng bị đổ nốt. Nhưng may cả hai đám không ai việc gì.

Nỡ sấp mặt thế ? — Mạc-như-Ô, 22 tuổi, làm nghề đánh rèn ở số Caron kiện lên Vũ-hữu-Tác cũng làm nghề đánh rèn ở số ấy đánh cô thương-tích.

Lường-gạt. — Tôn Phạm-v-Tài, tức Vũ-v-Đam, tức Vũ-văn-Viễn, 24 tuổi, lái-thuyền lường một món tiền 63 p. của hiệu buôn tàu Kam-Tsoi-Chi ở Haipheng thì nay sở tuần-phòng đình Kiến-an đã bắt được giải sang sở Mật-thám Haipheng để chất vấn rồi đem ra tòa xử sau.

Quả đấm. — Vào khoảng 6 giờ, ngày mồng 3 trước, cô Ngô-thị-Phong đi bán gạo về qua phố Hải-dương bị quán hàng-thịt nào đó đánh bằng quả đấm rồi lột mất cái-nhẫn vàng đáng giá 5 đồng bạc. Có Phong đã có đơn trình sở Cảm về việc đó.

Bán đấu giá. — Đến thứ bảy 9 Juin sau, đúng 8 giờ rưỡi sáng, ở buồng thu thuế sở Thương-chính đường Bonnal số 1 sẽ bán đấu giá nhiều thứ hàng hóa như bát tây, bồi, phẩm Đức, v. v.

Những hàng hóa bán đấy không có bảo lãnh và phải trả tiền ngay. Tiền thuế thương-chính sẽ tính giờ có vào tiền đặt giá.

Chỉ riêng có thứ phẩm là vật-liệu của nước Đức, thì sau khi mua được rồi phải xuất cảng ngay đi nơi khác mà tiêu thụ.

HẢI-DƯƠNG

Mandat của ai ? — Bản-quán vừa nhận được ngân-phiếu (mandat) số 598815 bạc là 6 p. 80 mua tại nhà buu chính tỉnh Hải-dương ngày 1er Juin 1923, của ông bà nào gửi về cho bản quán ; mà không đề tên ai gửi cả.

Vậy cái mandat ấy của ông bà nào, xin kíp viết thư cho bản-quán, xin đề qui danh hiệu cho rõ rà g.

SƠN-TÂY

Ai tin. — Bản-quán được tin buồn rằng ông Trần-v-Trứ, thư ký tòa Sứ Sơn-tây, tự thế ngày hôm 4 Juin. Anh em bè con ai được tin ấy đều lấy làm ngạc nhiên và thương tiếc lắm. Chiều hôm trước mọi người còn gặp ông nói mấy vui vẻ, tính nhiên cái chết ác nghiệt kia trong giây phút làm cho ai nấy mất người bạn rất hiền lành từ-tế. Vậy tin có lời chia buồn cùng quý-quyến.

Cần mua thứ bạc cũ lớn nhỏ

TỶ CHÁNH GIÁM-ĐỐC CÔNG-TÁC

Kau coi về việc điều khám và công trình đường hỏa xa Bắc-hộ Trung-kỳ

ĐƯỜNG VINH — Đ ĐNG-IÁ

Khu thứ ba từ Đông-hà đến Ngã-sơn

Thầu bán đá trải đường g

Thầu bỏ tại giá. Bỉ giây bút

Yết-thị gọi đấu giá

Ngày 2 Juillet 1923 hồi 9 giờ tại phòng giấy quan Chánh kỹ sư kou coi về việc điều-khám và công-trình đường hỏa-xa Bắc hộ Trung-kỳ ở Vinh sẽ đặt kỳ hội-đồng công khai đấu giá bán ba lô đá dập rồi đóng để làm đường về khu thứ ba từ Đông hà đến Ngân-sơn.

Giá tiền :

Lô thứ nhất :

Giá đáng	84.250p.
Số tiền dự phòng. . .	8.250
Cộng	92.500p.
Lô thứ hai :	
Giá đáng	77.950 p.
Số tiền dự phòng. . .	7.050
Cộng	85.000 p.
Lô thứ ba :	
Giá đáng	21.450 p.
Số tiền dự phòng . . .	2.050
Cộng	23.500 p.

Số tiền ký-quỹ tạm-thời và nhất-định về mỗi lô như sau này :

Ký-quỹ tạm-thời :	
Lô thứ nhất.	1.850 p.00
Lô thứ hai.	1.550 . 00
Lô thứ ba.	430 . 00
Ký quỹ nhất-định :	
Lô thứ nhất.	13.900 f.00
Lô thứ hai	11.700 f. 00
Lô thứ ba	3.200 f. 00

Người ta có thể xem giấy má về việc thầu này, trong các ngày và các giờ làm việc, tại các phòng giấy của :

1° Quan Chánh kỹ-sư khu coi về việc điều-khám và công-trình đường hỏa-xa Bắc-hộ Trung-kỳ tại Vinh ;

2° Quan kỹ-sư thượng hạng Chánh khu thứ ba ở Đông-hà ;

3° Quan Chánh Giám-đốc sở Công tác Hanoi ;

4° Quan Chánh kỹ sư Trung kỳ tại Huế ;

5° Quan Chánh kỹ-sư Nam-kỳ tại Saigon ;

6° Quan Chánh kỹ-sư sở Hàng hải tại Haiphong.

Các nhà dự thầu phải đệ trình các giấy đảng kỳ hạn rồi bàn yết thị tại quan Chánh kỹ-sư khu Điều khám và Công-trình đường hỏa xa Bắc-hộ Trung-kỳ ở Vinh

Hiệu Nam-Bảo đổi chủ

Tôi có l'h bá cáo để các qui-khách bá thâu bằng rõ hữu biết cho rằng : tôi đã nhượng lại hiệu Nam-Bảo bán đồ vàng bạc ở phố hàng Bảo, số 16, Hanoi, cho bà nhọ : tôi tên là Đặng-thị-Trường, tôi tôi dương lông sự sổ công ; cho nên không có phép đứng tên buôn bán nữa.

Các qui-khách có cần dùng hàng hóa gì xin viết thư hay là thân đến bản-hiệu để ái quản-lý nghiêm tiếp cũng như tôi. Xin các ngài chiếu cố cho.

Có c thân bằng cố hữu có cần hỏi riêng việc gì nói tôi xin viết thư hay a thân đến chơi với tôi ở tại phố hàng Da, số 40, Hanoi thì tấy cần ai ấy làm.

Kính cáo

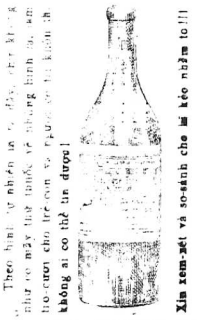
NGUYỄN-HỮU-QUÝ.

40, Rue des Cuirs, 40, Hanoi.

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-cai bản khen của HOANG-THƯỢNG

Theo hình tự nhiên in ra đây, chỉ có một thứ rượu bổ-đào này là có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kỹ kẻo nhầm lẫn!!!

Rượu này đã kể-cứu theo thủy thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ giá, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2$ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

N-ày mùng 7 tháng này, hiệu Nam-Hiệu Đ-i-Đ-i-Hải-ba, lại Việt-Nam các phòng lời chân phế riêng

Chân-dung đại được phong của MONTÈS emi-ng, có chữ viết mới tiêu nước nổ để tặng các đồng quen rất-lắm, tặng năm giá thường, trước các phế thị, lớ-chơ qui được phong chế ông 42 lễ Thanh-giá.

Kính thỏ.

Số chưa chết. — Tên Thọ 9 tuổi, bố chết mẹ còn, ở với bà ở làng Ngọc-thấp, phủ Lâm-thao, tỉnh Phú-thọ, đi chăn vài chục con vịt cho bà ở ngoài đồng cạnh đường sắt, chuyến xe hỏa đi đến đấy lúc 2 giờ chiều mồng 3 tây, người cầm máy xe biết có người nhưng không dừng xe kịp cho nên xe đã đi lướt qua nó bị sắt dưới gầm xe hỏa đánh phải thăng trán, đầu và mình mẩy bị đau ít thôi, rồi ông Tây khám về xe đưa nó vào nhà thương ở Việt-trì

* * *

Sáng hôm 4 tây, có hai ông Tây và một người tài-sẽ đi một một cái xe ô-tô ở nhà-quê mình thì nhà máy giấy Việt-trì, lúc đi qua con đường bên làng Xuân-kiên phủ Vĩnh-tường tỉnh Vĩnh-yên, để phải một người con gái chừng 20 tuổi bị thương ở hai đầu gối và mình mẩy khá đau. Chả xe để người con gái lên xe đem đến nhà thương Việt trì buộc thuốc. Người bị nạn này tên là cô Tâm ở làng Xuân-kiện.

BẮC-GIANG

Ngạch Học-chính. — Các ông giáo có tên sau này vừa được lĩnh sắc : M. Phan-văn-Thường, Hàn-lâm kiểm thảo — M. Bồ-thúc-Phách, Hàn-lâm điển-tịch.

Thông-gia hay oan-gia? — Ở làng kia cách tỉnh lị không xa, mới xảy ra một sự : hai bên thông-gia với nhau, không rõ duyên nợ của đôi bên ra thế nào mà vẫn đem lòng hiềm khích nhau đã lâu. Hôm mới rồi bỗng thấy người mẹ vợ nằm chết ở ngoài đồng. Người ta đoán chắc hẳn chàng rể đánh chết. Việc ấy nghe đâu đã trình quan khám xét.

PHÚ-LÝ

Mưa — Từ hôm 31 Mai đến nay, ròng rã bốn đêm ngày, mưa không mấy lúc ngớt giọt, đường các phố chỉ trừ có phố Knách, còn thì lộ ngập như sa, xe đi người đi, đều lõm bõm với ai nhà chợt Tuần chỉ có người đem vỏ kéo ở các đường phố, thế mà cũng được cả khá nuiều. Các vùng đồng cuối xa ở thôn quê, lúa đã gặt, thì không có chỗ phơi, sinh ra mọc mộng. Lúa chưa gặt thì nước ngập chìm nghỉm, tuyệt không gặt được thợ gặt đành để bèo cả mà thôi. Nông dân đều lo lắng kêu trời, ai ngờ lúa tốt thế lại hóa ra thế! hại! Thế mà trời vẫn cứ mưa mãi chưa thôi. Ông chiêm năm nay, lúa cũng bị mất non nửa. Ai ngờ cái công cay sầu cuốc bẫm, lại chừng hóa ra công dã-tràng!

Thảm rạng. — Sáng hôm thứ hai 4 Juin, có một cái xác người đàn ông chừng độ ba bốn mươi tuổi trôi từ ngoài sông Đáy vào con rông Châu giang, đạt vào bến chợ, ông cầm cũng quan thấy thuốc được tin liền ra khám. Khi vớt lên thì thấy người ấy ra chừng ngâm nước đã lâu tóc đầu rụng hết, da đều nhợt nhạt cả, mình mặc có cái áo ngắn rách cùng cái quần rách, trong túi còn lại có mấy đồng xu, trên cổ có quàng một cái khăn, khám trong mình không thấy có tiền căn cước mà cũng không thấy có giấy tờ gì. Khi khám xong, thấy trong mình người đó cũng không thương tích gì đáng ngờ, vậy đã cho nhà pha đem đi mai-táng!

NINH-BÌNH

Bão nước. — Từ chiều hôm 16 tháng trời đang nắng ráo, bỗng nhiên mây kéo ra ầm, gió bắc nổi, rồi mưa như trút nước xuống. Cơn mưa to, mà không giông tố, không sấm chớp, người ta bảo là bão nước. Mưa thật to, ròng rã suốt mấy đêm ngày không ngớt lúc nào. Các sông ngòi, ao chuôm, ruộng nương đều đầy nước cả. Nhiều nơi đường thấp bị tràn ngập.

Dân nhà quê lấy làm phàn nàn và lo về trận bão nước này lắm. Vụ chiêm năm nay có nơi gặt muộn, có nơi mới bắt đầu gặt, thóc lúa ở ngoài đồng thì bị ngâm nước không có nắng mà chín được, ở nhà thì không có chỗ phơi, bị ẩm ướt đến mọc mầm, rất thiệt hại cho các nhà canh nông. Giêm ông xanh độc địa thật, lúc cần mưa thì không mưa cho, mà đã mưa thì mưa mãi đến ngập lụt tai hại!

ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông các bà, khi chỉ chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến mới, thì gửi cho báo-quán cả giấy cước báo, nhớ lại thế nào thì biên rõ rằng vẫn đầy, và gửi theo thêm hai bào (0$ 20) bằng tem cũng được) để đổi lấy giấy quán khác.

** Nếu ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên, báo tự khắc thôi tại chỗ ấy.*

VIỆC TRONG KỲ

THANH-HÓA (Hà-trung)

Một vị quan hiền. — Đất Qui-hương về tổng Thượng-bạn, phủ Hà trung là nơi phát tích của Bản-triều. Phủ này bao giờ cũng phải cắt cử các quan-chức về dông Hoàng-phái đến trị-nhậm, trước để tu bổ trong nom lăng-miếu, sau là trị dân. Mới ba năm nay, Nam-triều cử quan phủ Tér-thết-Tu là một nhà có tài thao-lược trong quan-trường, tính rất hiền lương, rất chăm chỉ về việc tu bổ đất Qui-hương và mở mang cho bản-hạt mỗi ngày một thịnh vượng. Ngài sẵn lấm lòng nhiệt thành chỉnh đốn cho hàng phố, khuyến khích dân nhiều điều công-ích, nào làm nhà trường sở học cho con trẻ hàng phố học hành, nào mở thêm cho chợ sự buôn bán tiện lợi, nào chỉ bảo dân giảm sự vô ích trong hương thôn, dạy bảo dân giữ cách vệ-sinh, tu bổ đường cho rộng rãi cao ráo có thể đi xe được, xây giếng lấy nước cho khỏi phải ăn nước khe suối độc, nào bắt làm chuồng trâu bò nuôi chung cả làng cho khỏi bẩn thỉu và không hại đường sá trong làng, bắt làm chuồng tiêu, đào hố đổ rác dơ bẩn, những rảo đậu thì bắt dọn và cắt xéo bằng như bức tường, trông thực là sạch sẽ, cứ so mấy các nơi ở Thanh-hóa thì nhưa dâu đã sánh được như phủ Qui-hương.

Trong mấy năm trời ngài ra đất Qui-hương công cán nhiều, nên chi ngài đã được nhiều lần mông ơn Hoàng ân, thực là vẻ vang tỉnh ở đây.

Mới đây có tin rằng ngài sắp sửa được thuyên vào miền trong, tin ấy làm cho dân tình hàng phố đều mến tiếc ngài mà mừng cho ngài đã được vinh thăng. Dân hàng phố lại mong rằng được ngài ra kế ngài cũng sẽ lòng nhiệt thành như thế thì thật là một điều hạnh phúc cho dân vậy.

Một người trong phố lại cáo

TOURANE

Mưa to gió lớn. — Tự hôm 13 cho đến 16 tháng tư ta, trời làm mưa gió lụ tùng, ai nấy cũng lo về sự bảo lụt thành tinh, lấy làm sợ hãi.

Có nhiều tiện mưa to gió lớn chẳng khác gì trong tiết tháng 9 tháng 10.

Trong mấy hôm ấy chưa rằng ngoài biển có bão lớn.

泰 NAM-THÁI·南

26, Quai Clémenceau, 26

(Tức là phố Bờ-sông, số nhà 26)

HANOI

Bản-hiệu có bán gỗ lim cây, gỗ lim phiến, gỗ lim xẻ thành hài, các thứ gỗ tạp gỗ gụ, gạch xây trông và bán cả bán giấy tô bằng lim, bằng gụ. Lại có nhận cả đóng các thứ đồ-đạc và các thứ tối cần.

Hàng tốt giá hạ.

NAM-THÁI

2021 *Kính-cáo.*

SPORTSMEN!!

Vous trouverez les

RAQUETTES EXTRA SAIDA

BALLES TENNIS BUSSEY

et accessoires

Chez Société «QUẢNG-HƯNG-LONG»

N° 78, Rue des Paniers, Hanoi

2014

Muốn được

SÁU TRĂM BẠC (600$)

thì hỏi thể lệ CUỘC THI ĐỐ của HIỆU THUỐC LÁ "STIC" mà thi:

Thường vẫn mua thuốc "STIC" ở hàng nào thì lại hàng ấy mà hỏi

---

Bà con nhà quê chú ý!

Nên chú ý, thì làm thế nào?

Nên chú ý thì kíp dùng ngay thứ thuốc:

DÉPURATIF SENSAL

là một thứ thuốc chế riêng ra để chữa các bệnh kể ở trên nay. Thuốc Depuratif Sensal *này mà dùng vào xứ nóng như xứ mình thì thực không còn thuốc nào hay hơn được nữa ; vì chủ-nhân đã xét nghiệm kỹ càng cái thời-tiết ở xứ này mà chế ra, như thế thì những thứ thuốc giải-nhiệt khác chế ra ở các xứ lạnh mà dùng ở xứ mình thiết tưởng không được hợp thời lắm vậy.*

Thuốc này lại thần-hiệu đến cả chữa bệnh «gang-mai kinh niên nữa.

Hiện có bán tại Hiệu Bào-chế P. CHASSAGNE, *59, phố Paul-Bert trước cửa hiệu Gô đa trông sang.*

Hiệu ÍCH-KỶ

Ở Hanoi, phố hàng Giấy, số 58

Mở đã hơn 20 năm, bán các thứ sách học chữ Pháp, chữ quốc-ngữ, các thứ chuyện ta, giấy tây 3, 4, 5 cân, ngòi bút, mực bột, quản bút ba đầu đen, bút chì, sổ bà-đăm, bìa ngũ sắc, giấy vẽ, sổ croquis, tây đầu-bò, vân vân.

Buôn ở bên Tây, hàng tốt, giá rẻ, buôn bán thực thà đâu cũng biết.

2054

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui khách xem báo thấy có đăng «áo-bạch của bản-hiệu, đến khi đi mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhỡ mà lầm ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài tờ rằng đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ :

Nhà Bán-thuốc Ed Montès cô đông-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi.»

Nay kính,

Ed. MONTÈS,

54, Rue Paul Bert, Hanoi

BÁO CÁO VIỆC RIÊNG

Bản quán bỏ ra mục này, để làng những lời bá-cáo về việc riêng, giá được bao nhiêu tùy việc, đã có thể tự. Phàm những việc đáng á nói rõ, ai bị thi, người đã thiệt thách nhiều, cho bản quán không biết theo bao thế nào cả

M. Đào-văn-Hiên, ngụ tại An-dương xã, huyện Hải-an, tỉnh Hải-phòng có một miếng đất cắm cho tôi, và đã quá hạn đã hơn một năm, và nay tôi còn bận việc nhà, chưa đem cái văn-tự ấy mà đi trình tòa được, vậy tôi có mấy nhời bá-cáo để chư ông chư bà biết cho là miếng đất ấy nay về phần tôi làm chủ, chứ M. Đào-văn-Hiên, không có trách-nhiệm gì đến nữa, và chư ông chư bà có muốn hỏi han điều gì xin mời đến nhà tôi sẽ nói chuyện, nguyên miếng đất ấy, bên đông gần Văn-Thông, mà bên tây thì gần Thuận-thành-Lợi, mà bên nam thì gần Văn Nha và bên bắc thì gần đường. Vậy mấy nhời này bá-cáo để chư ông chư bà có muốn hỏi-han điều gì xin mời đến nhà tôi sẽ nói chuyện.

LƯƠNG-VĨNH-HƯNG

3694 *Số 17, phố Phúc-châu, Haiphong*

茂·MAO-SENG·盛

87, Rue Jean-Dupuis (Rue Mới), Hanoi

MAY NGÀY SỐ 245

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, công, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá công hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Có cả gạch xây nhà bán.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU THỊNH Minh cáo.

Công-ty điện-khí Đông-pháp

Cây-cối ở gần các giây cái dẫn điện vào các nhà xén cành không được cẩn thận, gây nên lắm sự bất tiện mà trong những lúc có cơn dông làm cho cháy cầu chì hay đứt giây điện nhưng cơn dông ngày 16 mới rồi, mà trong lúc ấy đến khi sửa lại đường điện, ngờ ai vô ý đụng phải giây điện có thể gây nên lắm sự rắc-rối.

Vậy ông Chánh Giám-đốc công-ty điện-khí xin có lời cảng-bố mọi lẽ đi các nhà mua điện biết.

Xin các ngài cho xén ngay cây-cối khiến cho từ giây điện cho đến cành cây phải cách ít ra là một thước.

Các ngài mua điện muốn nhờ Công-ty làm giùm việc ấy cũng được

---

TỰ Ý MUỐN BÁN

Đến hôm chủ-nhật là ngày mồng mười tháng sáu tây năm một nghìn chín trăm hai mươi ba, hồi chín giờ sáng, có bán đấu giá tại nhà lầm-tầm cạnh Tòa Án Vinh :

Một cái xe auto, hiệu « Overland » hai mươi mã lực, bốn sẽ dịp (4 cylindres), máy tự động (magnéto), thắp đèn (acétylène) tâm hay mười chỗ ngồi, máy mở nhanh chậm ba bực (3 vitesses), chạy dật lùi, còn tốt.

Bán tiền ngay và tiền giấy bút là mười đồng một trăm (10$/0).

Quan Lục-sự Tòa đứng bán

3549 *Ký tên :* GUILHOU

VÔ KENH

Đồng-hồ đeo tay hạ giá

Mỗi cái **1$00**

Thưa các quý khách, những đồng hồ đeo tay của bản-hiệu vị giá bạc cao 8 quan nếu chúng tôi xin hạ giá mỗi cái 1 $ 00, nếu chiếu giá không bởi thời xin biết rõ rồi giảng vàng có hộp xin xem nhỏ sau này :

		giá trước	nay
Đồng hồ đeo tay chân tối thấy giờ		8 $ 40	6 $ 40
— id	có kim vỏ kim vàng	6 00	5 00
— id	kim chỉ và kim vàng	6 50	5 50
— id	vuông thực xinh	8 50	6 50

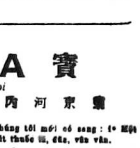
Mỗ các quý-khách chiếu cố nhỏ (nếu mà không bởi giá, chiếu giá trước) thời xin kính tặng 1 cái kính soạn vàng đời mỏ và 1 cái hộp trình nhôm và cái tiêu được nữa. Xin chiếu cố cho.

TONG-YUNE-TAI

2049 *49, Phố hàng Ngang, HANOI*

SẮP MỞ

Cba

PACHOD Frères & Cie Lyon

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

號八廿牌門街浦行內河東京

Chúng tôi kính-trình các quý khách biết rằng nay chúng tôi mới có sang : 1° Một bọn đồ nghề rất tốt như là quả cầu chạm rồng, vòng, điếu kết thuốc lá, đèn, vân vân.

2° Một bọn nhẫn kinh đủ các thứ mặt, mặt đen, mặt trắng, mặt vàng, mặt mài là cây, vân vân. Lại có cả nhẫn kinh gọng bằng vàng tây, gọng bọc vàng, gọng đồi mồi, vân vân ; quý khách đến bỏ mà đeo những nhẫn kính này thì hợp phép vệ sinh lắm lắm.

3° Một bọn đồng-hồ quả-quít đeo tay, đồng-hồ tạo chung, đồng-hồ báo thức, đồng-hồ chăm-chỉ, vân vân.

4° Một bọn chậu sứ đựng sứ, lọ sứ, bát sứ, bộ sứ để thầy-tiên hay là bày cảnh cũng được và tử bình vân vân.

5° Một bọn đồ mỹ-thuật ở Bắc-kinh sang.

Các thứ hàng mới sang kỳ năm sẽ trên này chúng tôi xin bán hạ giá, mong cậy các quý-khách chiếu-cố cho thì chúng tôi lấy làm cảm ơn lắm lắm.

Còn sẽ có nữ trang, châu báu, ngọc ngà, vàng thì không kể, chẳng sẽ các qui-khách cũng ưa thường có rồi.

Cẩn-cáo

HIỆU PAO-VA

Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.

2052

Do Võ Văn Hưng, Chúa Tể Petrus Ký (VNSA) cùng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ - Kho Sách Xưa Quán Ven Đường - Tủ Sách Tự Học - Học Liệu

MỘT NGƯỜI KHỎE LẠ

BỆNH NHỨC ĐẦU
chư cầm lình đám vào

Khi mới phải đau thì thấy nhức đầu, đau mặt, rồi sau sinh ra bệnh không một. Hai bên thái-dương thấy dật mạnh, tai thấy ù-ù, người bệnh thì thấy đau nhức lạ-lùng hình như cái lình nó đâm vào đầu vậy. Rồi thì chuyển-động đến cả lâm can, sinh ra đau tức, dật gân, trống ngực, lập các đường mạch máu (mạch máu sung lên, sắp sát các mạch máu, trí-hoạ), não nát. Những đàn bà thì kinh-nguyệt bất điều, mà đau-đớn lạ-lùng hoặt không được sang-tiện, hương hay ra màu cam, sự khỏe gầu dần đi. Lấy vậy mà muốn chữa, khi cũng không khỏi gì, chỉ đáng thờ thôi:

Dépuratif Richelet

có thể khỏi hẳn ngay được các bệnh căn đã mắc phải từ trước. Bây giờ các gân cốt lại vận-động như thường.

Thực là một thứ thuốc rất thần-hiệu, chữa khỏi kể có đến hàng nghìn bệnh sẵn mà càng bệnh ở ngoài da.

Bệnh đã nặng, đã lâu, đã chuyển sang bệnh gì mặc lòng, đừng thử thuốc nào thì hết sạch, mà không còn một thứ bệnh gì ở ngoài da nữa, như bệnh cái cam ở mặt, bệnh lang-ben hắc lào.

● Thuốc « DÉPURATIF RICHELET » này có bán ở các hàng thuốc lớn.

Thực là công hiệu!

NGƯỜI ĐI SĂN Chẳng cần phải dùng súng cũng đánh nổi sư-tử. Uống một cốc QUINIUM LABARRAQUE, thì khoẻ lạ thường như thế.

Săn sư-tử cần uống một cốc con rượu Quinium Labarraque, thì chẳng bao lâu mà người ỏ- nhọc đến đâu cũng hồi sức lại được. Những bệnh mệt nhọc, những bệnh xin mão lần ngày, dai dẳng đến đâu cũng có thể rút một cách chắc chắn và êm đềm. Dùng thuốc ấy thì những bệnh tật đai đẳng đến cũng cũng phải bảo lẫn ra khỏi.

Vì vậy, những người yếu đuối, hoặc vì đau ốm, hoặc vì làm lụng khó nhọc, hoặc có việc gì thất qui mà thân thể phải suy nhược; những người thanh niên lớn lên chóng quá mà sinh ra kém sức khỏe, con gái không lớn lên được, đàn-bà sau khi sinh nở, ông già bà cả thảo thải yếu đuối, những người mắc xâu hoặc lao-lực quá sức, đều nên uống rượu Quinium Labarraque. Nhất là những người mới ốm khỏi lại càng nên uống lắm.

Các hàng bào chế đều cũng có bán rượu thuốc Quinium Labarraque, chai nửa 3 f, chai lớn 5 f.

Chính-điểm Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris.

Dù ai biết thuốc bệnh tình (lậu và giang-mai) ở đâu hay? Ngài nào bị dù lâu hay mới, nên dùng thứ thuốc của hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale ở Đáp-cầu, vì thuốc của bản hiệu bán khắp các nơi đều biết tiếng, đã mau khỏi bệnh lại chẳng lôi nổi và không hại sinh-dục.

Giá mỗi lọ độ hơn một đồng cả cước. 2092

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông Dược-sư GUILLIÉ

THUỐC HOÀN XỔ

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng qui-khách tín-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ **rượu bổ-đào** của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc **rất rẻ tiền** và rất qui để trị các chứng bệnh như: **kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình**, lại rất là bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con mít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$25** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi.

Hỏi bạn hút thuốc lá

Bất cứ người bản-quốc hay là người Trung-hoa

Nên hút thuốc lá hiệu **CORONA** của Công-ty thuốc lá Đông-pháp làm ra chỉ để riêng cho hiệu **GUIONEAUD Frères** bán.

Thuốc lá ấy cuốn tinh bằng thuốc bên nước Algérie đem sang, giọng ngon mà lại thơm. Hút thuốc ấy không hại phổi.

Hút thuốc lá cuốn rồi và thuốc lá dơi hiệu **CORONA** không ho bao giờ.

Không cứ người khỏe, cả người yếu mệt hút thuốc lá hiệu **CORONA** cũng không thấy kho chịu trong ti-vị.

Các bạn hút thuốc lá nên có ý nhận ra rằng thuốc ấy cuốn vừa to mà giá lại rẻ.

BÁN TẠI:

GUIONEAUD Frères

HANOI — HAIPHONG

3065

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của [illegible] Tổng-cục [illegible] Đông-pháp [illegible] Obligation Panama [illegible] [illegible] mua phải trên [illegible] 26 quan, [illegible] [illegible] [illegible]